

Stichting 1877, Verslag 2024

Activiteiten:

Een stuk rood vlees, dat was de uitdrukking die premier Mark Rutte in 2012 in de Tweede Kamer gebruikte toen de oppositie wilde weten hoe het kabinet dacht over het Polenmeldpunt dat Geert Wilders had geopend. Hij wilde niet reageren op elk stuk rood vlees dat de heer Wilders in de arena gooide, aldus Rutte.

Een stuk rood vlees is sindsdien een begrip – het duikt deze dagen ook voortdurend op in de journalistiek. Hoe te reageren op de nieuwste uithaal van Wilders? Met verontwaardig? Een factcheck? Of beter maar gewoon negeren? Het laatste houden de nieuwsmedia nooit lang vol, want als ‘iedereen’ het erover heeft, is het moeilijk om te blijven zwijgen.

Nu Geert Wilders in het Haagse centrum van de macht zetelt en de provocaties elkaar in een duizelingwekkend tempo opvolgen, is rood vlees een veel te mild begrip. Politici die van beledigen en smalen hun beroep hebben gemaakt, winnen overal in de wereld terrein. Wij bevinden ons in de bloederige arena, waarin de rechtsstaat verscheurd dreigt te worden en bevolkingsgroepen tegen elkaar worden opgezet. De opruiende opmerkingen zorgen dat wij van incident naar incident worden geslingerd en gemakkelijk het zicht verliezen op waar het werkelijk om gaat: de uitholling van de liberale rechtsorde.

In dit klimaat, is het des te belangrijker als journalisten de tijd en de ruimte krijgen om zich te concentreren op de wezenlijke thema's van onze tijd. Om te ontrafelen hoe illiberale partijen de macht naar zich toetrekken. Maar ook om te onderzoeken wat precies de bronnen zijn van onbehagen, die kiezers in de armen van de populistische politici jagen. En om in kaart te brengen wat de consequenties zijn van (radicaal)rechts beleid op vluchtelingen, arbeidsmigranten, de natuur, de klimaatdoelen die Nederland heeft beloofd te halen, de bestaanszekerheid, en op de manier waarop wij samenleven.

Juist dit soort veeleisende onderzoeksjournalistiek is het soort journalistiek van journalisten van alle media dat Stichting 1877 ondersteunt via zijn eigen Fonds 1877 voor diepgravende journalistiek. Telkens gaat het daarbij om verhalen die om gedegen onderzoek vragen, en dus een buitengewoon tijdsbeslag.

Daarnaast draagt Stichting 1877 bij aan de opleiding van jonge journalisten. Dit gebeurt via het via de Masterclass van Investico - platform voor onderzoeksjournalistiek, via het Martin van Amerongen Fellowship en via het FBJP Traineeship Onderzoeksjournalistiek. Tevens steunt Stichting 1877 literair tijdschrift De Gids en diverse grotere en kleinere culturele doelen.

Als uniek experiment detachert Universiteit Utrecht voor een paar jaar een datawetenschapper bij weekblad *De Groene Amsterdammer* voor onderzoek naar de verspreiding van complottheorieën en online haatzaaien. Ook dat project vindt Stichting 1877 belangrijk om te ondersteunen.

Dit alles is niet mogelijk zonder de vele honderden particuliere gevers die Stichting 1877 ieder jaar weer ondersteunen, waarvan sommigen via een legaat. Wij danken hen hartelijk, evenals de Limelight Foundation (co-financier van Fonds 1877); Nederlands Letterenfonds (co-financier van De Gids), Stichting Democratie en Media en Stichting Educatie en Cultuur (co-financiers van het Martin van Amerongen Fellowship) en het SIDN Fonds (co-financier onderzoek met Universiteit Utrecht) voor hun genereuze steun in 2024.

Projecten die in 2024 ondersteuning kregen:

- Diverse initiatieven voor journalistieke opleiding: zoals de Masterclass onderzoeksjournalistiek van Stichting Investico, een non-profit platform voor opleiding en journalistiek onderzoek.
- Het Martin van Amerongen-fellowship. Twee jonge journalisten krijgen een jaar de tijd om ter redactie van De Groene Amsterdammer het metier te leren, met ook in 2024 weer een bijzondere aandacht voor kandidaten met een bi-culturele achtergrond. Vanwege de bewezen effectiviteit wil de stichting de fellowships de komende jaren blijven steunen. Het bestuur heeft besloten om daarvoor een bestemmingsreserve te vormen van €100.000.
- Het FBJP-Onderzoekstraineeship, een tweejarige opleidingsplek voor jonge journalisten.
- Promotietraject Universiteit Utrecht rond Data & Debat
- De Gids, steunfinanciering voor dit 188 jaar oude literair tijdschrift;
- Het jaarcongres van de Vereniging van Onderzoeksjournalisten VVOJ;
- De Anil Ramdas Essayprijs, de Jan Hanlo Essayprijs en de Europese Literatuurprijs
- Diverse onderzoeksjournalistieke projecten via Fonds 1877: Journalisten die in aanmerking willen komen voor een bijdrage in de buitengewone kosten voor arbeidsintensieve journalistieke verdieping kunnen een beroep doen op projectsteun van Fonds 1877; Fonds 1877 steunt onderzoeksjournalisten ook in de juridische kosten, op het moment dat partijen hen via claims probeerden af te schrikken (“slapp”-zaken).

Financiële verantwoording 2024

De stichting sluit 2024 af met een positief resultaat van €47.381. Het resultaat zal worden toegevoegd aan de algemene reserves.

Resultaten

Inkomsten

Donateursactie De Groene Amsterdammer	€	233.625
Nederlands Letterenfonds	€	15.000
SIDN Fonds	€	28.849
Stichting Democratie en Media	€	20.000
Stichting Educatie en Cultuur	€	25.000
Limelight Foundation	€	100.000
Legaten en overige donaties	€	<u>39.490</u>
	€	461.964

Uitgaven

Investico, masterclasses	€	15.000
De Gids	€	55.000
Martin van Amerongen fellowship	€	76.363
Promotietraject Universiteit Utrecht	€	28.849
Fonds1877, onderzoeksjournalistiek	€	177.514
Traineeship onderzoeksjournalistiek	€	29.500
Diversen (oa VVOJ-conferentie)	€	<u>5.520</u>
	€	387.746
Kosten donatiecampagne	€	19.875
Administratie, accountant, bankkosten	€	<u>6.962</u>
	€	414.583
Resultaat Stichting 1877	€	47.381

Eigen vermogen

Stand 31 december 2023

Bestemmingsreserve 1877	€150.000
Algemene reserves	<u>€328.041</u>
	€478.041

Stand 31 december 2024

Bestemmingsreserve 1877	€150.000
Bestemmingsreserve MvA Fellowships	€100.000
Algemene reserves	<u>€275.423</u>
	€525.423

Standaardformulier belastingdienst: Het standaardformulier anbi vindt u hier: <https://www.stichting1877.nl/standaardformulier>